

Norges Fiskarlag

og Fiskarlagets Servicekontor as

Vår saksbehandler: Knut Eriksen, tlf. 73 54 58 58

Vår dato
18022008

Vår referanse
200700317/3-650

Deres dato

Deres referanse

Landbruks- og matdepartementet
Pb. 8007 Dep.
0030 Oslo

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2007 1972	Doknr.: 88
Mottatt: 7 9 FEB 2008	MP/SDD
Saksbeh.: RFE	Arkiv: 751
Kopi:	Avskr.:

NY LOV OM DYREVELFERD – ALMINNELIG HØRING

Vi viser til høringsbrev datert 16.11.2007.

Bakgrunn

Ved behandlingen av Stortingsmelding nr.12 (2002-2003) om dyrehold og dyrevelferd ble det bestemt å lage en ny lov om dyrevelferd. En betydelig utvikling i kunnskapen om dyrs evner og behov, kombinert med høye etiske mål for hvordan vi ønsker at dyr skal behandles i samfunnet, var bakgrunnen for lovforslaget. At dyr har egenverdi i tillegg til å ha nytteverdi for mennesket har vært et viktig premiss for loven. Samtidig som lovforslaget angir standarder som legger til rette for god dyrevelferd i dag, skal den kunne tolkes i lys av samfunnets til enhver tid gjeldende etiske normer for dyrehold.

Lovutkastet angir generelle overordnede prinsipper for folks omgang med dyr, mens mer detaljerte bestemmelser til utfylling av loven vil stå i forskrifter. Det er allerede gitt en del forskrifter, som vil bli videreført. Samtidig vil det bli behov for å utforme nye forskrifter som et resultat av den nye loven.

De kommersielle saltvannsfiskeriene var ikke omtalt i St.m. 12 (2002-2003). Prosjektgruppen som har hatt ansvar for utarbeidelsen av den nye dyrevernavloven ønsket en separat utredning om temaer relevant for villlevende dyrs velferd. Denne utredningen fra 2004 ("*Konsekvenser av menneskelig aktivitet på dyrevelferd hos villlevende dyr*"), omfatter også velferdsmessige problemstillinger i saltvannsfiskeriene.

Nåværende regelverk for dyrevelferd i fiske- og fangstnæringen

Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) har forvaltningsansvaret for saltvannsfisk og sjøpattedyr. Fra 2004 har dessuten ansvaret for dyrevernavloven på dette området vært tillagt FKD. Gjeldende dyrevernavlov har en konkret bestemmelse i § 14 som omhandler håndtering av levende fisk (bl.a. hold av fisk i steng). Utover dette er det ikke bestemmelser i den nåværende dyrevernavloven som særskilt regulerer villlevende fisk.

Dyrevelferd i fiskeri- og fangstnæringen står derimot sentralt i flere gjeldende forskrifter. "*Forskrift om transport av akvatiske organismer*" har en egen bestemmelse om dyrevernav ved føring av levende fisk og skalldyr (§8). Det er gitt rammer for fiskevelferd ved mellomlagring av levende villfisk (låssetting og fangstbasert akvakultur) i regelverket for fangstbasert akvakultur ("*Forskrift om krav til fartøy som skal fiske og føre fangsten levende*" og "*Forskrift om endring av forskrifter som følge av innføring av regler for fangstbasert akvakultur*"). Hensynet til dyrevelferd står også sentralt i forskrifter for fangst av sjøpattedyr ("*Forskrift om*

Adresse
Pirsenteret
7462 Trondheim

E-postadresse
fiskarlaget@fiskarlaget.no

Telefon
73 54 58 50

Telefaks
73 54 58 90

Organisasjonsnr:
Norges Fiskarlag
938 500 290
Fiskarlagets Servicekontor as
984 152 094

utøvelse av fangst av vågehval”, ”Forskrift om utøvelse av selfangst i Vesterisen og Østisen” m.fl.).

Kommentarer til forslag til ny lov om dyrevelferd

§ 1. Formål, § 2. Virkeområde og § 3. Generelt

Formålet med den nye loven er å fremme god dyrevelferd og respekt for dyr. Lovens geografiske virkeområde omfatter norsk landterritorium, territorialfarvann, norsk økonomisk sone og norske fartøy (inkl. alle former for fiskefartøy). Kongen kan i forskrift fastsette særlige regler for Svalbard, Jan Mayen og norske biland under hensyn til de stedlige forhold. Loven omfatter foruten sjøpattedyr og fisk, også tiftokreps (krabbe og hummer) og blekksprut. Generelle prinsipper i loven er at dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger. Det skal tas hensyn til dyrs fysiske og mentale behov ut fra deres egenart og dyrs evne til å ha positive og negative opplevelser.

Med dagens utøvelse av fiske og fangst kan vi imidlertid ikke se at dette kommer i konflikt med erkjennelsen av at dyr har en egenverdi.

Norges Fiskarlag støtter forslag til formål, virkeområde og generelle prinsipper i den nye loven om dyrevelferd.

§ 6. Kompetanse og ansvar

Dyreholder skal sørge for at dyr blir ivaretatt av tilstrekkelig og faglig kompetent personell. Andre skal ha nødvendig kompetanse til den aktiviteten de utfører. Dyreholder skal ikke overlate dyr til personer som det er grunn til å tro ikke kan eller vil behandle dyret forsvarlig. Kongen kan gi nærmere forskrifter om utdanning, opplæring og kompetanse, herunder om godkjenning og om autorisasjon av personell.

Norges Fiskarlag støtter i utgangspunktet lovfestingen av et kompetansekrav. Det stilles allerede slike særskilte krav ved fangst av sjøpattedyr. Ved kommersiell fangst av villfisk bør relevant fangsterfaring kunne tilfredsstille dette kompetansekravet, siden fiskere har lang erfaring i fangstbehandling som fremmer både kvalitet og fiskevelferd. Dersom det er aktuelt å stille krav ut over dette, for eksempel gjennom en egen forskrift, forutsettes det at dette skjer i samarbeid med Norges Fiskarlag.

§ 8. Driftsformer, metoder, utstyr og tekniske løsninger

Driftsformer, metoder, utstyr og tekniske løsninger som brukes til dyr, skal være egnet til å ivareta hensynet til dyrenes velferd. Nye driftsformer, metoder, utstyr og tekniske løsninger skal være utprøvd og funnet egnet ut fra hensynet til dyrevelferd før de tas i vanlig bruk. Den som tilbyr eller omsetter fast eiendom eller utstyr for bruk til dyr, har medansvar for at dette er egnet for formålet ut fra hensynet til dyrevelferd. Kongen kan gi nærmere forskrifter om driftsformer, metoder, utstyr og tekniske løsninger, herunder om dokumentasjon av egnethet, markedsføring og om godkjenning.

Norges Fiskarlag er enig i at driftsformer og teknisk utstyr bør belaste dyrene minst mulig. Det arbeides kontinuerlig med å prøve ut- og implementere skånsomme fangstprosesser som fremmer både kvalitet og fiskevelferd. Det arbeides samtidig med forbedring av kunnskap, holdninger og ferdigheter, som kan gi bedre rutiner for behandling av fisk, sjøpattedyr og andre aktuelle arter.

§ 12. Avliving

Avliving av dyr og håndtering i forbindelse med avlivingen skal skje på dyrevelferdmessig forsvarlig måte med minst mulig stress og smerte for dyret. Den som benytter bedøvnings- eller avlivingsutstyr, skal påse at dette er egnet og vedlikeholdt. Dyr som eies eller på annen måte holdes i menneskers varetekt, skal bedøves før eller samtidig med avlivingen.

Bedøvningsmetoden skal ikke påføre dyr vesentlig ubehag og skal gi bevissthetstap og sikre smertefrihet som varer inntil døden inntre. Når dyret er bedøvd, skal det avlives umiddelbart. Det skal sikres at dyret er dødt, om nødvendig ved avblødning. Avliving i nødstilfelle skal i størst mulig grad skje i samsvar med første og andre ledd. Dyr skal ikke være gjenstand for avliving som et selvstendig underholdnings- eller konkurranseelement. Kongen kan gi nærmere forskrifter til utfylling av denne bestemmelsen, herunder krav til miljø, utstyr og håndtering i forbindelse med avliving, og om skadedyrbekjempelse ut fra hensynet til dyrevelferd. Kongen kan gjøre unntak fra bestemmelsene i andre ledd.

Norges Fiskarlag er enig i at avliving av dyr bør skje på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte, med minst mulig stress og smerte for dyret. Kravene til avliving må allikevel tilpasses de metoder som brukes i praktisk fiske og fangst. Hvis ikke vil de fleste fiskerier i praksis bli umulige å gjennomføre. Fiskeri og fangst må unntas kravet til bedøvelse (i bestemmelsens 2. ledd).

Norges Fiskarlag ønsker i denne forbindelse å vise til kommentarene i høringsnotatet, der det står at: "Ved fangst av villfisk i stor skala vil det av praktiske hensyn kunne være vanskelig å stille de samme kravene til skånsom avliving som når dyr fanges enkeltvis. Det bør likevel benyttes fangstmetoder som så langt mulig ivaretar hensynet til forsvarlig avliving av fisken. I de tilfeller der fisken tas opp en og en, er det mulig å avlive fisken umiddelbart. Dette gjelder for eksempel ved bruk av line, hvor det er relativt vanlig å bløgge torsk og sei. Kravene til skånsom avliving må ses i lys av gjeldende kunnskap. Departementene legger til grunn at de fangst- og avlivingsmetoder som i dag er i alminnelig bruk blant næringsutøvere, ikke vil være lovstridige".

Norges Fiskarlag støtter disse merknadene, og forutsetter at de vil bli et premiss for praktisering av den nye loven. Når det gjelder avliving av sjøpattedyr kan det bemerkes at rapporten "Konsekvenser av menneskelig aktivitet på dyrevelferd hos villevende dyr" (Mejdell C. M. 2004) gir en ryddig og balansert omtale av dette forholdet.

§ 20. Opplysningsplikt, dokumentasjon og kontrolltiltak

Dyreholder og den som produserer, bearbeider eller omsetter produkter fra dyr omfattet av denne loven, skal på anmodning fra tilsynsmyndigheten gi opplysninger, melding, rapporter, dokumentasjon og innsyn i dokumenter som har betydning for tilsynsmyndighetens kontroll med etterlevelse av loven eller bestemmelser gitt i medhold av loven. Andre som har relevant informasjon, skal på anmodning fra tilsynsmyndigheten gi nødvendige opplysninger. Kongen kan gi nærmere forskrifter om opplysnings- og dokumentasjonsplikt, og om plikt til å etablere og gjennomføre systematiske kontrolltiltak.

Norges Fiskarlag mener at dokumentasjon av dyrevelferd i fiskeri- og fangstnæringen må kunne gjennomføres innenfor dagens kontroll- og rapporteringsrutiner. All fisk fiske og fangst skal som kjent omsettes gjennom et av våre 6 godkjente salgslag.

Norges Fiskarlag forutsetter at FKD fortsatt skal ha forvaltningsansvar for den kommende dyrevelferdsloven i forhold til sjøpattedyr, saltvannsfisk og andre marine arter.

Generelle kommentarer

Norges Fiskarlag mener det nye lovutkastet er en mer helhetlig og overordnet lov enn gjeldende dyrevernslov, og er i all hovedsak positive til lovforslaget. Lovens intensjon er ikke å hindre alle påkjenninger for dyr, men etter vårt syn å hindre unødige påkjenninger og belastninger.

I høringsnotatet slås det også fast at: "Forslagets bestemmelser som berører villevende dyr, antas å medføre små ekstra kostnader for utøverne... Næringens kostnader og konkurransesituasjon skal vektlegges ved vurderingen av lovens materielle bestemmelser og ved

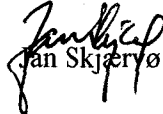
utarbeidelse av forskrifter som pålegger nye tiltak for bedre dyrevelferd. Tiltak som gjennomføres innenfor EU, og som forplikter Norge gjennom EØS-avtalen, vil i liten grad svekke næringens konkurransesituasjon innen EØS-området. På områder der vi ønsker å gå lengre enn våre konkurrenter, må imidlertid slike konsekvenser vurderes nøye”.

Norges fiskarlag støtter disse vurderingene, og forutsetter å bli involvert i alle prosesser vedr. dyrevelferd som kan få økonomiske og/eller konkurransemessige konsekvenser for næringen.

Norges Fiskarlag vil bemerke at fiske og fangst er tradisjonsrike næringer, som er økonomisk og samfunnsmessig svært viktige for Norge. Det skal disse næringene fortsette å være. Fiske og fangst er også grunnleggende og viktig i vårt samfunn for produksjon av mat og andre produkter.

Norges Fiskarlag ønsker til slutt å vektlegge behovet for et nært samarbeid mellom næring og forvaltning om utforming og praktisering av alle framtidige forskrifter som angår dyrevelferd i fiske- og fangstleddet. Vi vil også være positive til et nærmere FoU-samarbeid, for å få økt kunnskap om forhold som er relevant for dyrevelferd. Norges Fiskarlag ønsker i den forbindelse å vise til behovet for et nytt forskningsprogram for fiskeriteknologi i regi av Norges Forskningsråd.

Med hilsen
NORGES FISKARLAG

Jan Skjærø

Knut Eriksen

Kopi til: Fiskeri- og kystdepartementet, Medlemslag, Salgslag, Mattilsynet
Vedlegg: 0